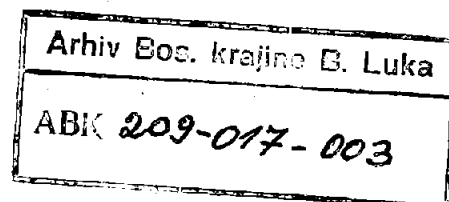

SJEĆANJE NA STARU BANJALUKU

Fadil Bojić:

Rodjen sam 22. 11. 1907. godine u Banjaluci u Medreskoj ulici. Moja ulica se nalazi blizu Vrbasa, kraj Studenca. Nekad se ova ulica za vrijeme NDH zvala Hasana Kjafije Hruščaka, a sada se zove braće Maglajlića. Otac mi je bio trgovac. Zanat sam učio kod Smaje Bojića, 1924. godine. On je bio po zanimanju učitelj, a radio je kao mesar. Smajo mi je bio stričević. Umro je 1926. godine. Tada sam je otvorio svoju radnju. Ona se nalazila na mjestu, gdje je i danas. Oko moje radnje je bila glavna čaršija. Više moje radnje je bio Mehmed Berberović brijač koji je radio za pokret. Tu je bio i Muhamed Djelić - koji pekao meso i bio također za pokret. U blizini su se nalazile radnje Hilmije Hadžišabića - gostioničara i Muje Karabegovića - krojača. Nedaleko od moje radnje bio je "Bezistan". Tu su radili: Ibro Karabegović - obućar, Dedo Gazić - obućar, Ahmet Bojić - obućar. U "Bezistanu" je bilo kafana porodice Kobašlija i Piljarska radnja Smaje Hodžića. Na početku je bila radnja Dušana Malinovića - za ormu. Tu je zajedno radio i srpski i muslimanski živalj. Od Hrvata je radio Mijat Domazet koji je prodavao pečeno meso. Na uglu je bio Ajdin Džemalović koji je držao narodnu kuhinju i koji je radio za pokret. U blizini moje radnje nalazila se kafana "Fadilet" čiji je vlasnik bio Mehmedalija Mašinović. U njoj su se okupljali i vodili razgovore mnogi napredni ljudi.

U blizini se nalazi i tržnica. Tu je nekad bila prodaja žita u kolima, a Tržnica je pravljena pred rat. U početku niko nije htio kupovati u Tržnici, tek kasnije počela je da se kupuje roba i ovjde.

Desetak godina pred rat, napravljena je i Gimnazija, prvo Muška poslije Ženska.

Kada se predje Gradski most počinjala je Mala čaršija. Tu je bila radnja Muniba Drobića - brijača, zatim pekara Sulje Harbaša, koja se tu nalazi i danas. Tu je bila i radnja Ahmeta Nimčića, koji je popravljao harmonike. Preko puta pekare bila je džamija koja je srušena. Ispod nje su se

nalazi radnje.

Do 1935.godine jedino je bilo svjetlo u hotelu "Bosna". Ono se dobivalo iz Trapiske centrale. Taj mlin je držao Paskolo Emerih i njegova je bila hotel "Bosna". On je bio porijeklom Talijan, a žena mu je bila Njemica. Hotel "Bosna" je napravljena za vrijeme austrije. Svjetlo je došlo u javne zgrade, kad su napravljeni Banski dvori, Vakufska palata i hotel "Palas". Svjetlo je po ulicama uvedeno 1935.godine. Do tada opštinski službenik je palio fenjere. Sjećam se da se zvao Čolak. Ujutro je čistio fenjere, a čim padne noć palio ih. Oni su gorjeli po cijeli noć. U moju kužu svjetlo je uveo Dušan Damjnović. On je bio električar i došao je iz Travnika. Sa njim me je upoznao Omer Lolić - partizan iz Travnika, koji je u Banjaluci služio vojsku. U Banjaluci je tada bila asfaltirana samo glavna ulica. Pored toga i jedan mali dio ulice do Crne kuće i Ferhat-pašine ulice, koja vodi od džamije prema Kastelu, jer je tu bila vojska. U Kastelu je prije rata bio Garnizovski zatvor i Magazin za municiju.

Mnoge banjalučke zanatlije su se okupljali u kafani "Fadilet". Tu je dolazio: Osman Karabegović, Fikret Dedić, Šoša Ivica Mažar, Tutek i ostali napredni ljudi. Vodili su se razgovori o dolasku Hitlera na vlast 1933.godine. Meni je došao 1941.godine Šoša Mažar i Ivica i pitali me da li ću biti uz njih. Zvali su me "crveni gazda". Poslali su po mene da dodjem u kuću Musfafa Bahtijerevića - Imamagića. Tu je bio sastanak. Iz Beograda je došao Jusuf Tulić, Bila je prisutna Dušanka Kovačević, Rada Vranješević i dr. Poslije nekoliko dana oni su pobjegli na Šehitluke i sakrili se kod Ante Jakića šumara. Tu je došao i Mahmut Bušatlija iz Beograda. Meni je rečeno da ću sutra dobiti raspored šta da radim. Kuriri su bili Faketa Fejzagić, Mileva Ljubotina, Nada Čirški i Zekija Sabitović. Sa ovim drugima saradjivao je Vahida Maglajlić. Anto Jakić je dolazio kod mene po hranu, municiju i sve to nosio s konjima na Šehitluke. Takodje je nosio hranu i municiju od Mehmeda Berberovića.

Ja sam do 1944.godine do septembra bio u Banja Luci. Raspoređen sam u 39. diviziju i bio sam u Mrkonjiću zatim u Sloveniji. Ušli smo 8.maja u Zagreb i vratio sam se

1945. godine u Banjaluku. Samnom je bio i Emin Čejvan i Jevrej Levi.

Ja sam pomagao mnogim porodicama u gradu, davao sam im sve što im je bilo potrebno. U mojoj kući je boravila Lutfiya Smajlagić koja je od nas otišla u partizane. U našu kuću su dolazili mnogi napredni ljudi . Jedne zimske noći kod nas je bila Jovanka Čolić koju su zvali "žuta" . Davela ju je Lutka Smajlagić. Poslije su je odveli kod Lele Filipović, koja je prebacila iz Banjaluke. Kod mene je navraćala iz ~~gma~~ Zaga Umičević.

Banjaluha

8.1.1988.

FADIL BOJIĆ

Fadh. Bojić